

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije

Služba za javno zdravstvo i promicanje zdravlja

Odjel/Centar za gerontologiju

**Gerontološko-javnozdravstveni pokazatelji
u
Splitsko-dalmatinskoj županiji,
2017.**

Autor:

Inga Vučica, dr. med., univ. mag. sanit. publ., spec. javnog zdravstva

Suradnik:

Dr. sc. Marijana Mijaković, prof. fizike

Sadržaj:

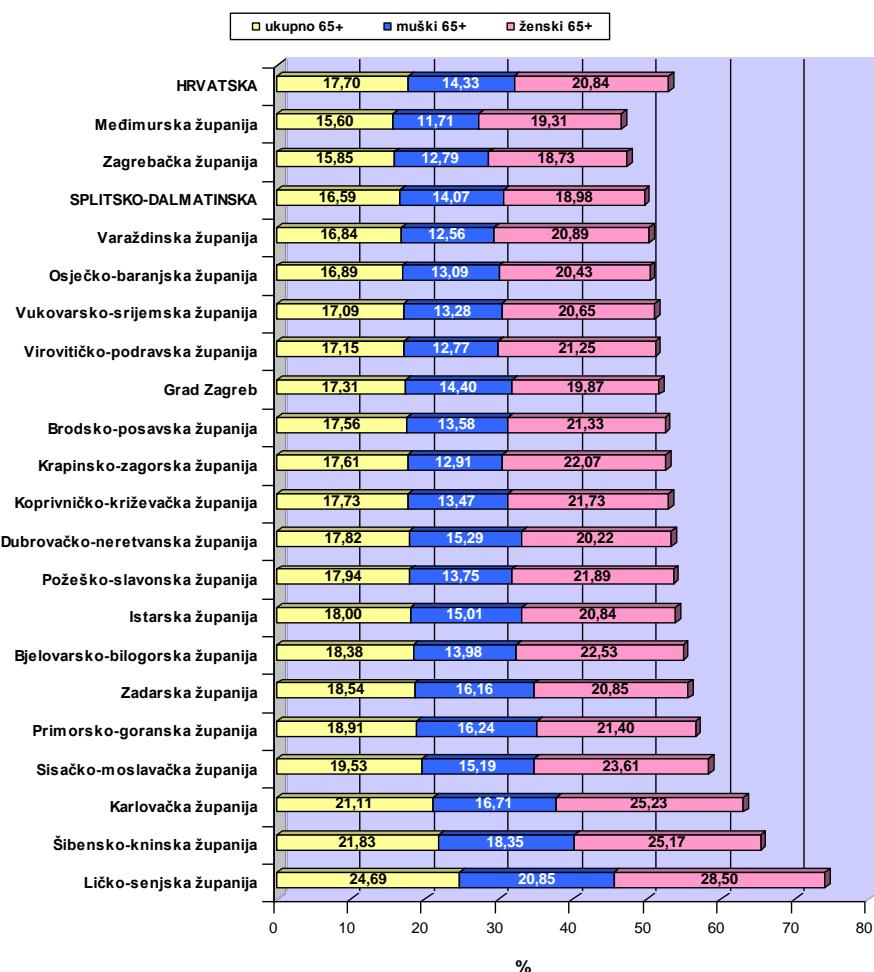
Demografska obilježja stanovnika u dobi 65 i više godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji... 3
Osobe starije životne dobi u ordinacijama opće/obiteljske medicine u 2017. 7
Bolnički pobol (hospitalizacije) stanovništva starije dobi u Splitsko dalmatinskoj županiji u 2017. godini..... 13
Smrtnost stanovništva starije dobi u Splitsko dalmatinskoj županiji u 2017. godini..... 19
Smrtnost po područjima Splitsko-dalmatinske županije 26
Smrtnost od pojedinačnih uzroka smrti po područjima priobalja, otoka i Zagore Splitsko-dalmatinske županije 32
Pojedinačni uzroci smrti muškaraca po područjima Splitsko-dalmatinske županije..... 32
Pojedinačni uzroci smrti žena po područjima Splitsko-dalmatinske županije..... 34
Zaključak 37

Demografska obilježja stanovnika u dobi 65 i više godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji

Porast udjela starog stanovništva jedno je od glavnih obilježja suvremenog demografskog kretanja u razvijenim zemljama, a zbog niskog nataliteta i prirodnog smanjenja stanovništva s više umrlih nego rođenih te produženog životnog vijeka očekuje se daljnji porast starog stanovništva. Prema klasifikaciji Ujedinjenih naroda ukoliko na nekom području živi više od 10% stanovnika dobi 65 i više godina, smatra se područjem s vrlo starim stanovništvom.

Posljednjih desetljeća i u Hrvatskoj se bilježe isti demografski procesi, koji hrvatsko stanovništvo stavlaju u skupinu vrlo starog stanovništva (17,70% stanovnika u dobi 65 i više godina, Popis 2011.). Splitsko-dalmatinska županija je druga po ukupnom broju stanovnika među županijama Hrvatske i suočava se sa sličnim demografskim procesima. Svi demografski pokazatelji starosti stanovništva pokazuju da stanovništvo Županije sve više stari.

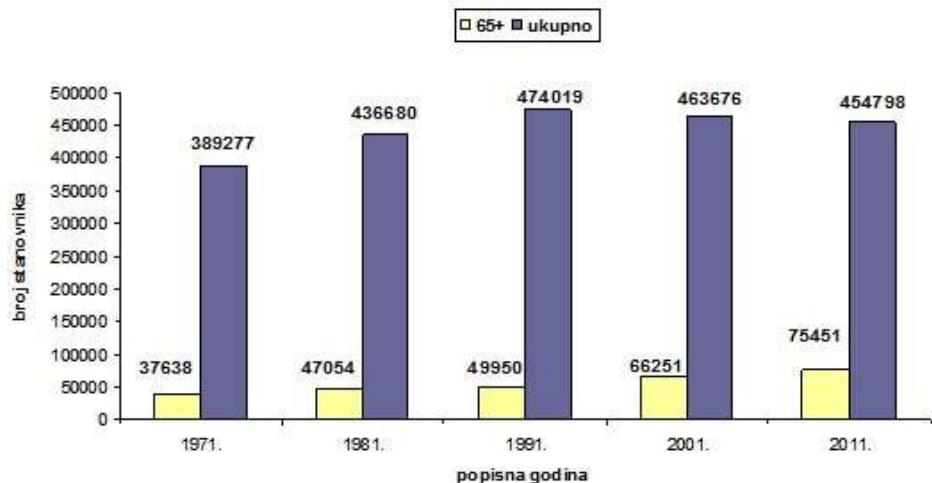
U Splitsko-dalmatinskoj županiji prema Popisu 2011., udio stanovnika u dobi 65 i više godina od 16,59% (75 451 stanovnika) u ukupnom stanovništvu (454 798 stanovnika) svrstava je na «povoljno» treće mjesto među hrvatskim županijama.

Slika 1. Udjeli (%) stanovnika u dobi 65+ prema spolu u ukupnom stanovništvu i prema županijama Hrvatske, Popis 2011.

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH, Popis stanovništva 2011.

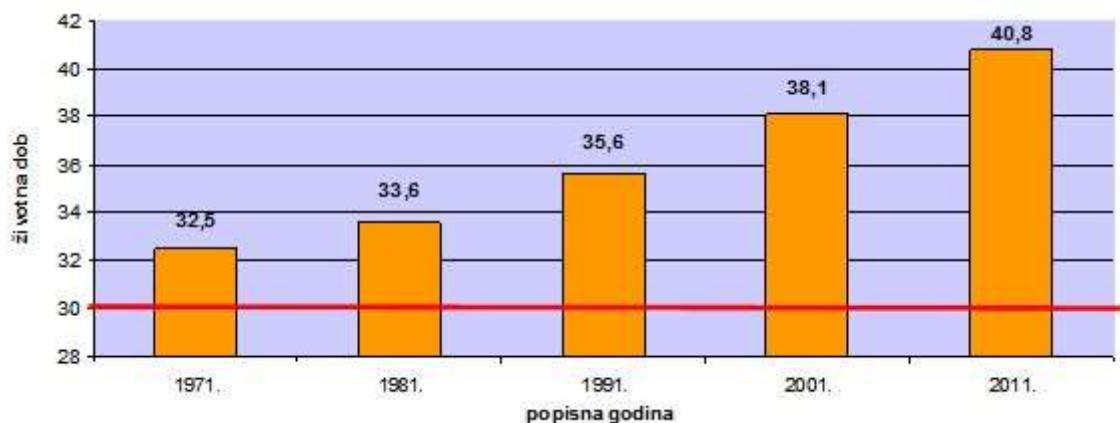
Starenje ukupnog stanovništva proces je koji u Splitsko-dalmatinskoj županiji kao i u Hrvatskoj već dulje traje. Usporedba rezultata Popisa stanovništva 2011.godine s rezultatima ranijih popisa na području Splitsko-dalmatinske županije, pokazuje da stanovništvo Splitsko-dalmatinske županije obilježavaju procesi stalnog starenja stanovništva, kao i dugoročno očekujućeg ako se postojiće prirodno kretanje bude održavalo. U razdoblju od 1971.-2011. godine broj stanovnika Županije u dobi 65 i više godina se gotovo udvostručio (s 37 638 stanovnika na 75 451), ali porast ukupnog broja stanovnika nije pratio tu tendenciju (s 389 277 stanovnika 1971. na 454 798 stanovnika 2011., već je došlo i do smanjenja ukupnog broja stanovnika Županije u odnosu na Popis iz 1991. i 2001.)

Slika 2. Broj stanovnika u dobi 65+ i ukupan broj stanovnika Splitsko-dalmatinske županije, Popisi 1971.- 2011.

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH, Popis stanovništva 2011.

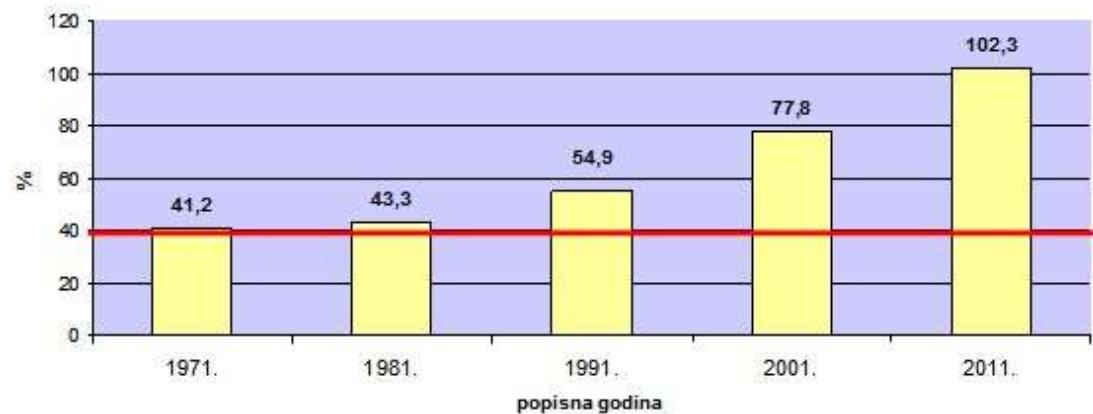
Na ostarjelost stanovništva naše Županije ukazuje i kretanje prosječne životne dobi njegovih stanovnika (srednje godine života cjelokupnog stanovništva), koja je porasla s 32,5 godina 1971. godine na 40,8 godina u 2011. godini (prihvaćena kritična vrijednost koja označava početak procesa starenja je dostignuta vrijednost prosječne životne dobi od 30 godina).

Slika 3. Prosječna životna dob stanovnika Splitsko-dalmatinske županije, Popisi 1971. - 2011.

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH, Popis stanovništva 2011.

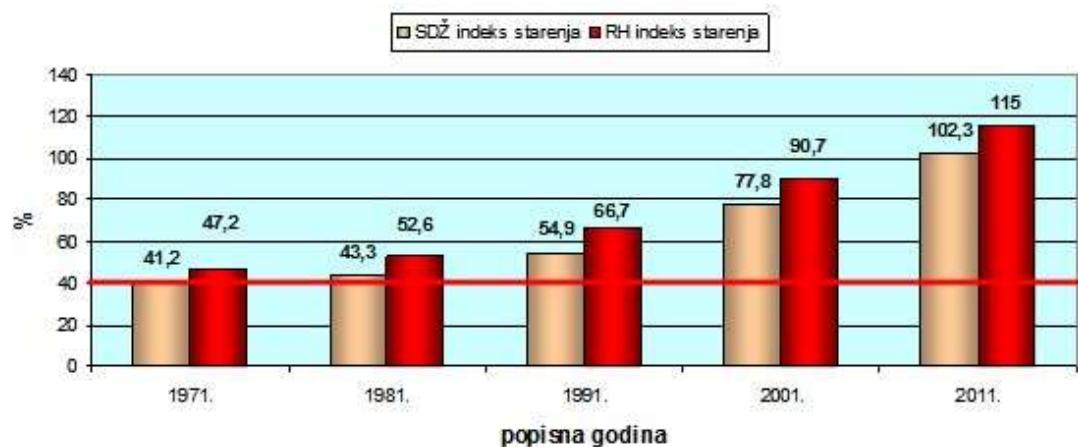
Važan analitički pokazatelj procesa starenja je i indeks starenja, koji se definira kao udio dobne skupine 60 i više godina prema dobnoj skupini od 0-19 godina. Kritična vrijednost ovog indeksa kada se smatra da je otpočelo starenje je 40,0. Indeks starenja se prema rezultatima Popisa 1971.-2011. povećao s 41,2 na 102,3. Ovaj pokazatelj je za Splitsko-dalmatinsku županiju prema posljednjem Popisu 2011. više nego dvostruko veći od njegove teorijske kritične vrijednosti, odnosno prema Popisu iz 2011. pokazao je da je pređena granična vrijednost od 100 koja pokazuje da na svakog starijeg stanovnika Županije dolazi jedan mladi, odnosno da je broj starih veći od broja mladih.

Slika 4. Indeks starenja stanovnika Splitsko-dalmatinske županije, Popisi 1971. - 2011.

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH, Popis stanovništva 2011.

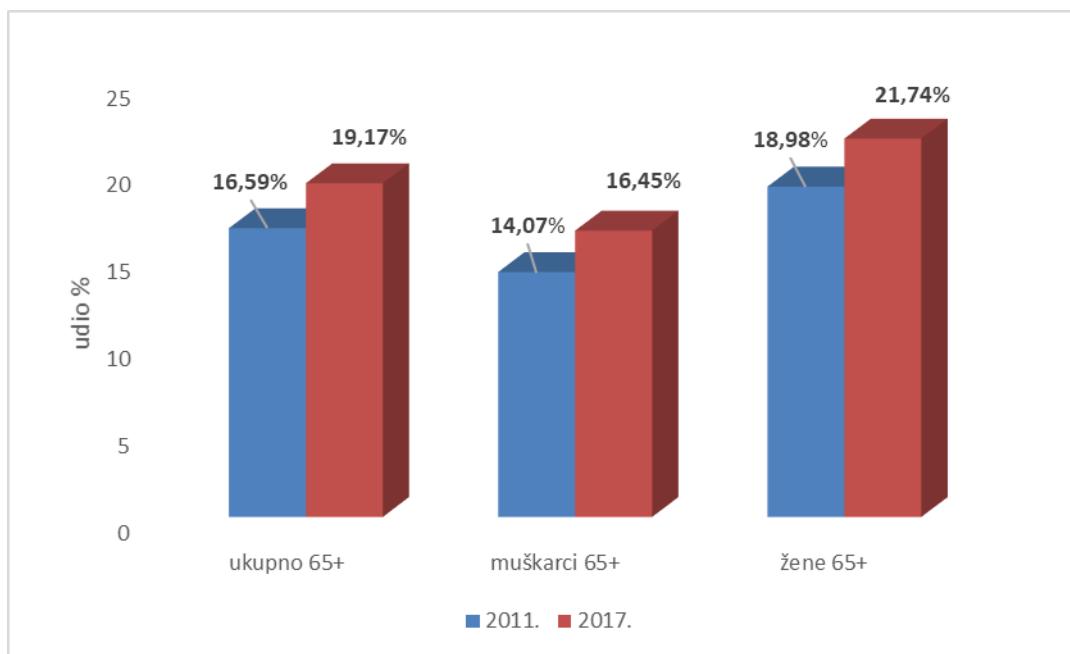
Uspoređujući pokazatelje indeksa starenja za SDŽ i Hrvatsku vidljivo je da su podaci za RH još i lošiji (prema Popisu iz 2011. indeks starenja je 115) i govore o sve većoj ostarjelosti stanovništva naše domovine.

Slika 5. Indeks starenja stanovnika Splitsko-dalmatinske županije i Republike Hrvatske, Popisi 1971. -2011.

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH, Popis stanovništva 2011.

Prema procjeni stanovništva sredinom 2017. ukupni broj stanovnika Splitsko-dalmatinske županije je iznosio 449.610 (218.850 muškaraca i 230.760 žena). Broj i udio osoba starijih od 65 godina povećao se u odnosu na Popisnu 2011., te iznosi 86.184 (19,17%), pri čemu je udio muškaraca starije dobi iznosio 16,45% (N=36.008) ukupne muške populacije, a udio žena starije dobi 21,74% (N=50.176) ukupne ženske populacije.

Slika 6. Usporedba strukture udjela stanovništva Splitsko-dalmatinske županije u dobi 65 i više godina po spolu, Popis 2011./procjena 2017.

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Osobe starije životne dobi u ordinacijama opće/obiteljske medicine u 2017.

Prema izvješćima iz primarne zdravstvene zaštite u 2017. godini ukupan broj utvrđenih bolesti i stanja zabilježenih u djelatnosti opće/obiteljske medicine Splitsko-dalmatinske županije iznosio je 1.024.982.

Od toga, broj utvrđenih bolesti-stanja zabilježenih za korisnike u dobi 65 i više godina iznosio je 336.798 što je 32,9% što je svih bolesti i stanja utvrđenih kod korisnika svih dobi.

U 2017. godini korisnici dobi 65 i više godina (79.753) činili su jednu četvrtinu (25%) svih korisnika (318.923) zdravstvene zaštite u djelatnosti opće/obiteljske medicine. Prosječno je po jednom korisniku dobi 65 i više godina utvrđeno 4,2 bolesti i stanja.

Tablica 1. Utvrđene bolesti i stanja u djelatnosti OPĆE/OBITELJSKE MEDICINE u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2017..godini u dobi 65 i više godina i ukupno za sve dobi

	Bolesti - stanja MKB 10	Šifra MKB 10	65 i više	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
1.	Zarazne bolesti probavnog sustava	A00-A09	1166	8261	14,11
2.	Tuberkuloza dišnih putova	A15-A16	37	103	35,92
3.	Tuberkuloza drugih organa	A17-A19	10	14	71,43
5.	Šarlah (scarlatina)	A38	0	14	0,00
6.	Druge bakterijske bolesti (osim A37 i A38)	A20-A49	191	412	46,36
7.	Sifilis	A50-A53	1	6	16,67
8.	Gonokokna infekcija	A54	0	2	0,00
9.	Varicela, morbili i rubeola	B01, B05, B06	0	724	0,00
10.	Bolest uzrokovana HIV-om	B20-B24	3	23	13,04
11.	Kandidijaza	B37	287	877	32,73
12.	Helmintijaze	B65-B83	95	751	12,65
13.	Ostale zarazne i parazitarne bolesti		3711	22330	16,62
I	Ukupno Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	5501	33517	16,41
14.	Zločudna novotvorina želuca	C16	156	215	72,56
15.	Zločudna novotvorina završnog debelog crijeva (rekturna)	C20	410	586	69,97
16.	Zločudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća	C33-C34	389	656	59,30
17.	Zločudni melanom kože	C43	216	479	45,09
18.	Zločudna novotvorina dojke	C50	1302	2386	54,57
19.	Zločudna novotvorina vrata maternice	C53	38	133	28,57
20.	Zločudne novotvorine limfnoga, hematopoetičnog i srodnog tkiva	C81-C97	373	740	50,41
21.	Ostale zločudne novotvorine		6178	10157	60,83
22.	Novotvorine in situ i dobročudne novotvorine nepoznate prirode	D00-D48	4745	16665	28,47
II	Ukupno Novotvorine	C00-D48	13807	32017	43,12
23.	Anemije zbog manjka željeza	D50	2122	9191	23,09
24.	Druge bolesti krv i krvotvornog sustava	D51-D77	1297	2503	51,82
25.	Neki poremećaji imunološkog sustava	D80-D89	71	180	39,44
III	Ukupno Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	3490	11874	29,39
26.	Poremećaji štitnjače	E00-E07	6272	23331	26,88

	Bolesti - stanja MKB 10	Šifra MKB 10	65 i više	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
27.	Dijabetes melitus	E10-E14	11509	19196	59,96
28.	Pretilost	E65-E66	211	964	21,89
29.	Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma		5926	13706	43,24
IV	<i>Ukupno Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma</i>	E00-E90	23918	57197	41,82
30.	Demencija	F00-F03	633	677	93,50
31.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola	F10	130	568	22,89
32.	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima	F11-F19	22	939	2,34
33.	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	F20-F29	701	4023	17,42
34.	Neuroze i afektivni poremećaji povezani sa stresom i somatoformni poremećaji	F40-F48	6047	20608	29,34
35.	Duševna zaostalost	F70-F79	26	272	9,56
36.	Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja		5210	13973	37,29
V	<i>Ukupno Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja</i>	F00-F99	12769	41060	31,10
37.	Ekstrapiramidalni i poremećaji kretanja	G20-G26	933	1230	75,85
38.	Epilepsija	G40-G41	443	1953	22,68
39.	Migrena i ostali sindromi glavobolje	G43-G44	509	3626	14,04
40.	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	G80-G83	642	1295	49,58
41.	Ostale bolesti i poremećaji živčanog sustava		2338	6184	37,81
VI	<i>Ukupno Bolesti živčanog sustava</i>	G00-G99	4865	14288	34,05
42.	Konjunktivitis	H10	5589	15959	35,02
43.	Katarakta i druge bolesti leće	H25-H28	4016	4718	85,12
44.	Glaukom	H40-H42	3665	5312	68,99
45.	Strabizam	H49-H50	8	214	3,74
46.	Poremećaji refrakcije i akomodacije	H52	1753	6021	29,11
47.	Ostale bolesti oka i adneksa		5628	14917	37,73
VII	<i>Ukupno Bolesti oka i očnih adneksa</i>	H00-H59	20659	47141	43,82
48.	Upala srednjeg uha i druge bolesti srednjeg uha i mastoida	H65-H75	2425	11665	20,79
49.	Oštećenje sluha	H90-H91	1205	2125	56,71
50.	Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka		4714	15274	30,86
VIII	<i>Ukupno Bolesti uha i mastoidnog nastavka</i>	H60-H95	8344	29064	28,71
51.	Akutna reumatska groznica	I00-I02	2	5	40,00
52.	Kronične reumatske srčane bolesti	I05-I09	102	190	53,68
53.	Hipertenzivne bolesti	I10-I15	30290	51592	58,71
54.	Akutni infarkt miokarda	I21-I23	696	1261	55,19
55.	Druge ishemične bolesti srca	I20, I24-I25	3406	5012	67,96
56.	Druge srčane bolesti	I26-I52	11377	16511	68,91
57.	Cerebrovaskularni inzult	I60-I64	1312	1687	77,77
58.	Druge cerebrovaskularne bolesti	I65-I68	648	910	71,21
59.	Posljedice cerebrovaskularne bolesti	I69	297	386	76,94
60.	Ateroskleroza	I70	672	954	70,44
61.	Bolesti vena (embolija, tromboza, varices)	I80-I87	4744	10821	43,84
62.	Ostale bolesti cirkulacijskog sustava		5767	9542	60,44
IX	<i>Ukupno Bolesti cirkulacijskog sustava</i>	I00-I99	59313	98871	59,99
63.	Akutne infekcije gornjega dišnog sustava	J00-J06	9965	78891	12,63
64.	Gripa (influenca)	J10-J11	920	5068	18,15

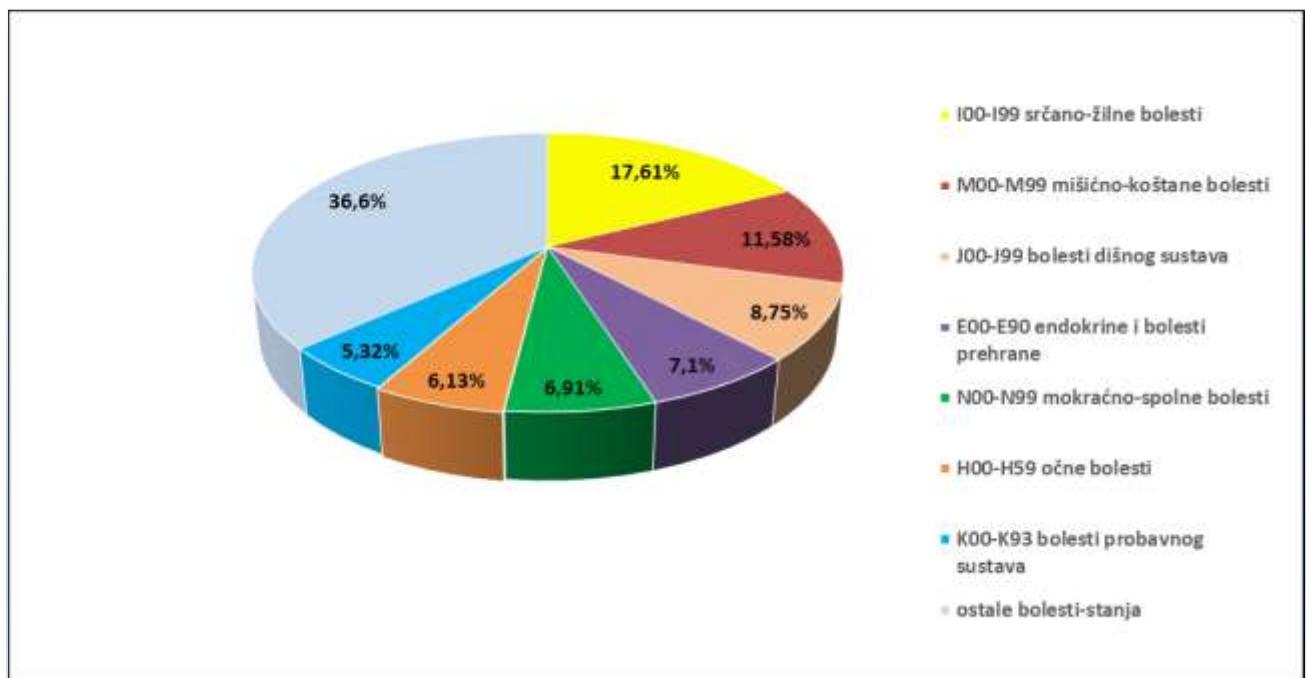
	Bolesti - stanja MKB 10	Šifra MKB 10	65 i više	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
65.	Pneumonija	J12-J18	2188	4598	47,59
66.	Akutni bronhitis i akutni bronhiolitis	J20-J21	5242	16598	31,58
67.	Bronhitis, emfizem, astma i druge kronične opstruktivne bolesti pluća	J40-J44, J47	4620	8264	55,91
68.	Plućne bolesti uzrokovane vanjskim agensima, pneumokonioze	J60-J70	110	152	72,37
69.	Ostale bolesti dišnog sustava		6423	30013	21,40
X	<i>Ukupno Bolesti dišnog sustava</i>	<i>J00-J99</i>	<i>29468</i>	<i>143584</i>	<i>20,52</i>
70.	Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti	K00-K14	952	4084	23,31
71.	Ulkus želuca i duodenuma (gastroduodenalni)	K25-K27	645	1313	49,12
72.	Akutna upala crvuljka (appendicitis)	K35	33	305	10,82
73.	Preponska kila (inguinalna hernija)	K40	611	1488	41,06
74.	Ostale hernije trbušne šupljine	K41-K46	325	831	39,11
75.	Bolesti jetre	K70-K77	811	2465	32,90
76.	Žučni kamenci i upala žučnjaka	K80-K81	1325	3121	42,45
77.	Ostale bolesti probavnog sustava		13199	37119	35,56
XI	<i>Ukupno Bolesti probavnog sustava</i>	<i>K00-K99</i>	<i>17901</i>	<i>50726</i>	<i>35,29</i>
78.	Infekcije kože i potkožnoga tkiva	L00-L08	4150	14845	27,96
79.	Dermatitis, egzemi i urtikarije	L20-L30, L50	8018	28912	27,73
80.	Ostale bolesti kože i potkožnoga tkiva		5728	16633	34,44
XII	<i>Ukupno Bolesti kože i potkožnog tkiva</i>	<i>L00-L99</i>	<i>17896</i>	<i>60390</i>	<i>29,63</i>
81.	Reumatoidni artritis i druge upalne poliartropatije	M05-M14	4243	8908	47,63
82.	Artroze	M15-M19	6602	11512	57,35
83.	Kifoza, skolioza i lordoza	M40-M41	107	1127	9,49
84.	Spondilopatije	M45-M49	380	1054	36,05
85.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije	M50-M54	17887	59448	30,09
86.	Osteoporiza i osteomalacija	M80-M83	1972	2957	66,69
87.	Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava		7803	28738	27,15
XIII	<i>Ukupno Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva</i>	<i>M00-M99</i>	<i>38994</i>	<i>113744</i>	<i>34,28</i>
88.	Glomerulske bolesti bubrega	N00-N08	194	514	37,74
89.	Tubulointersticijske bolesti bubrega	N10-N16	362	897	40,36
90.	Bubrežna insuficijencija	N17-N19	894	1230	72,68
91.	Urolitijaza (mokračni kamenci)	N20-N23	1097	3711	29,56
92.	Upala mokračnog mjehura (cistitis)	N30	8733	22428	38,94
93.	Druge bolesti urinarnog sustava (osim N30)	N25-N39	2328	5553	41,92
94.	Hiperplazija prostate	N40	5864	8412	69,71
95.	Druge bolesti muških spolnih organa	N41-N51	1758	5775	30,44
96.	Poremećaji u menopauzi	N95	0	120	0,00
97.	Ostale bolesti ženskih spolnih organa		2057	8750	23,51
XIV	<i>Ukupno Bolesti mokraćnih i spolnih organa</i>	<i>N00-N99</i>	<i>23287</i>	<i>57390</i>	<i>40,58</i>
102.	Prirođene malformacije cirkulacijskog sustava	Q20-Q28	14	166	8,43
103.	Nespušteni testis	Q53	0	45	0,00
104.	Ostale prirođene malformacije		56	834	6,71
XVII	<i>Ukupno Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti</i>	<i>Q00-Q99</i>	<i>70</i>	<i>1045</i>	<i>6,70</i>
105.	Senilnost	R54	67	68	98,53
106.	Ostali simptomi, znakovi, klinički i lab. nalazi nesvrstani drugamo		20478	70115	29,21
XVIII	<i>Ukupno Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo</i>	<i>R00-R99</i>	<i>20545</i>	<i>70183</i>	<i>29,27</i>

	Bolesti - stanja MKB 10	Šifra MKB 10	65 i više	Ukupno sve dobi	Udio starijih od 65 i više
107.	Prijelomi	S x 2	2350	6963	33,75
108.	Dislokacije, uganuća i nategnuća	S x 3	517	4855	10,65
109.	Opekline i korozije	T20-T32	386	1643	23,49
110.	Otrovanja lijekovima i biološkim tvarima	T36-T50	31	46	67,39
111.	Ostale ozljede, otrovanja i djelovanja vanjskih uzroka		6638	28328	23,43
XIX	<i>Ukupno ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka</i>	<i>S00-T98</i>	<i>9922</i>	<i>41835</i>	<i>23,72</i>
112.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog pregleda i istraživanja	Z00-Z13	8080	36885	21,91
113.	Infekcija HIV-om bez simptoma	Z21	0	1	0,00
114.	Druge osobe s opasnošću po zdravlje zbog zaraznih bolesti	Z20, Z22-Z29	4680	6800	68,82
115.	Postupci u vezi sa sprečavanjem neželjene trudnoće	Z30	0	26	0,00
116.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog specifičnih postupaka i njege	Z40-Z54	494	2538	19,46
117.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog psihosoc. i socioek. razloga	Z55-Z65	62	536	11,57
118.	Osobe koje se koriste zdravstvenom službom zbog obiteljskih razloga	Z70-Z99	12410	30467	40,73
119.	Ostali čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom		323	1587	20,35
XXI	<i>Ukupno Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom</i>	<i>Z00-Z99</i>	<i>26049</i>	<i>78840</i>	<i>33,04</i>
120.	Nesreće pri prijevozu	V01-V99	114	1357	8,40
121.	Ostali vanjski uzroci slučajnih ozljeda	W00-X59	9069	37121	24,43
122.	Namjerno nanesene ozljede	X85-Y09	11	74	14,86
124.	Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja		728	3283	22,17
XX	<i>Ukupno Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta</i>	<i>V01-Y98</i>	<i>9922</i>	<i>41835</i>	<i>23,72</i>

Izvor podataka: Godišnja izvješća djelatnosti opće medicine

Od svih bolesti i stanja (336.798) utvrđenih kod korisnika dobne skupine 65 i više godina u 2017. godini, najzastupljenije skupine bolesti i stanja ove dobne skupine bile su:

1. Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99) s ukupno 59.313 bolesti-stanja (s udjelom 17,6% od svih utvrđenih bolesti-stanja).
2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M00-M99) s ukupno 38.994 bolesti-stanja odnosno 11,6% svih utvrđenih bolesti-stanja.
3. Bolesti dišnog sustava (J00-J99) s ukupno 29.468 bolesti-stanja odnosno 8,75% svih utvrđenih bolesti-stanja.
4. Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (E00-E90) s ukupno 23.918 bolesti-stanja odnosno 7,1% od svih utvrđenih bolesti-stanja.
5. Bolesti mokraćno-spolnog sustava (N00-N99) s ukupno 23.287 bolesti-stanja odnosno 6,9% od svih utvrđenih bolesti-stanja

Slika 7. Udio (%) bolesti i stanja dobne skupine 65+ godina u PZZ Splitsko-dalmatinske županije, 2017.

Izvor podataka: Godišnja izvješća djelatnosti opće medicine

Tijekom 2017. godine redoslijed i udio 10 najučestalijih utvrđenih bolesti-stanja u djelatnosti opće/obiteljske medicine u dobi 65 i više godina prikazan je u tablici 2.

Tablica 2. Rang i udio 10 vodećih utvrđenih bolesti-stanja u djelatnosti opće/obiteljske medicine u Splitsko-dalmatinskoj županiji u dobi 65 i više godina u 2017. i ukupno

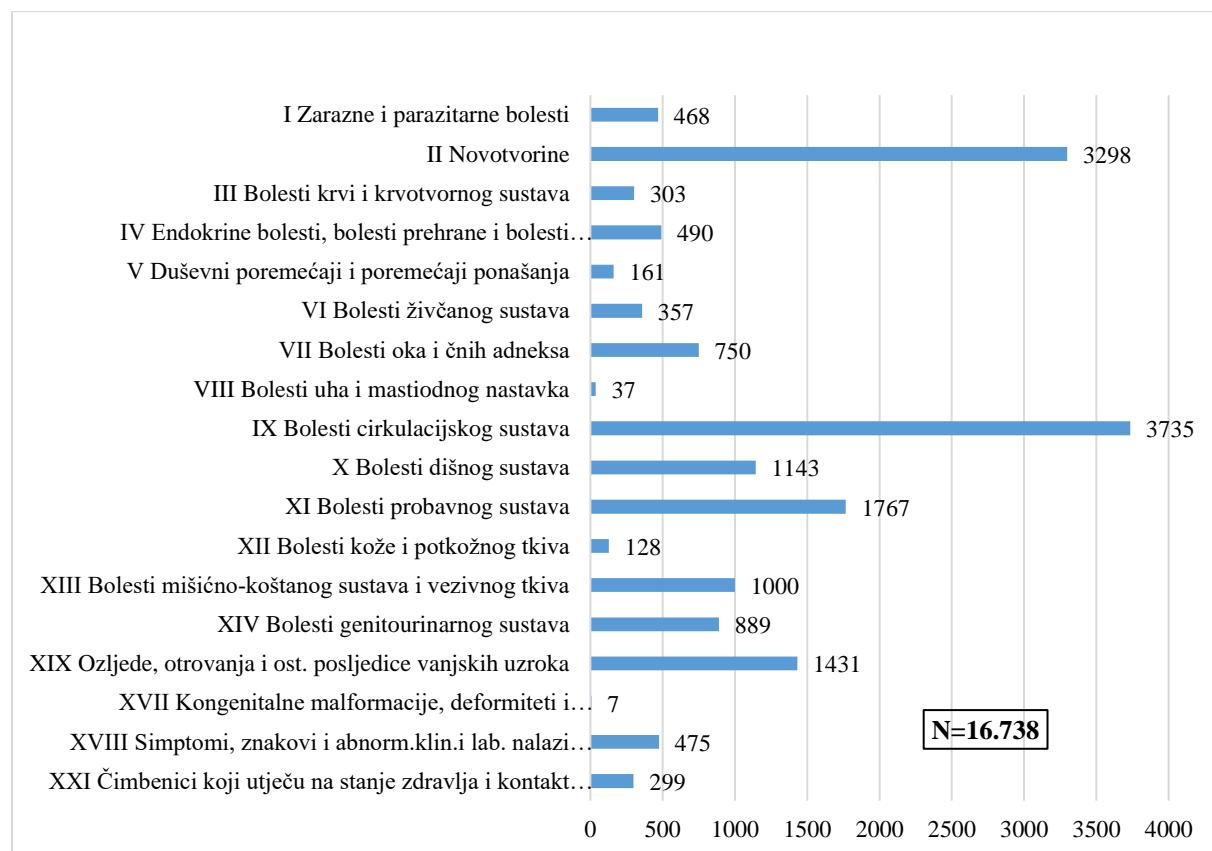
Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Broj 65 i više	Udio(%) u dobi 65 i više	Ukupno u svim dobima	Rang	Udio (%) u svim dobima
1.	Hipertenzivne bolesti	I10-I15	30.290	8,99	51.592	3.	5,03
2.	Bolesti intervertebralnih diskova i ostale dorzopatije	M50-M54	17.887	5,31	59.448	2.	5,80
3.	Dijabetes melitus	E10-E14	11.509	3,42	19.196	8.	1,87
4.	Druge srčane bolesti	I26-I52	11.377	3,38	16.511	9.	1,61
5.	Akutne infekcije gornjeg dišnog sustava	J00-J06	9.965	2,96	78.891	1.	7,70
6.	Upala mokraćnog mjeđura	N30	8.733	2,59	22.428	6.	2,19
7.	Dermatitis,egzemi i urtikarije	L20- L30,L50	8.018	2,38	28.912	4.	2,82
8.	Artroze	M15-M19	6.602	1,96	11.512	> 10.	1,12
9.	Poremećaji štitnjače	E00-E07	6.272	1,86	23.331	5.	2,28
10.	Neuroze i afektivni porem. povezani sa stresom i somatoformni poremećaji	F40-F48	6.047	1,80	20.608	7.	2,01
	Ukupno za vodećih 10 bolesti-stanja		116.700	34,6% od 65+	334.907		33,6% od svih dobi

Izvor podataka: Godišnja izvješća djelatnosti opće medicine, 2017.

Bolnički pobol (hospitalizacije) stanovništva starije dobi u Splitsko dalmatinskoj županiji u 2017. godini

Udio hospitaliziranih u dobi 65 i više godina u 2017. godini u stacionarnom dijelu KBC Split iznosi je 34,26% od svih ukupno bolnički liječenih u KBC-u Split. Zabilježeno je 16.738 hospitalizacija osoba starije životne dobi (stopa 19421,23/100.000) s ukupno 147.235 dana bolničkog liječenja. Prosječna dužina liječenja po jednom boravku je bila 8,8 dana.

Vodeće skupine bolesti kao uzrok hospitalizacija osoba u dobi 65 i više godina su: bolesti cirkulacijskog sustava (3735 hospitalizacija; stopa 4333,75/100.000), novotvorine (3298 hospitalizacija; stopa 3826,70/100.000), bolesti probavnog sustava (1767 hospitalizacija; stopa 2050,26/100.000), ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (1431 hospitalizacija; stopa 1660,40/100.000) te bolesti dišnog sustava (1143 hospitalizacije, stopa 1326,23/100.000). (Slika 8)

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2017.

Slika 8. Bolnički pobol osoba u dobi 65 i više godina po skupinama bolesti (MKB-10) u stacionarnom dijelu KBC-a Split, 2017.

Od ukupnog broja hospitaliziranih u dobi iznad 65 godina u 2017. godini bilježi se 8.119 hospitalizacija žena i 8.619 hospitalizacija muškaraca. Stopa hospitalizacije žena starijih od 65 godina iznosila je 16181,04/100.000, a muškaraca starijih od 65 godina 23936,35/100.000.

Kod oba spola u dobi 65 i više godina najčešći uzroci hospitalizacija su bolesti cirkulacijskog sustava (kod muškaraca stopa 5582,09/100.000, a kod žena stopa 3437,90/100.000) i novotvorine (kod muškaraca stopa 5434,90/100.000, kod žena 2672,59/100.000).

U muškaraca starijih od 65 godina zatim slijede bolesti probavnog sustava (stopa 2796,60/100.000), bolesti dišnog sustava (stopa 1935,68/100.000), te ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (stopa 1574,65/100.000) (Tablica 3), a kod žena slijede ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (stopa 1721,94/100.000), bolesti probavnog sustava (stopa 1514,67/100.000), te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (stopa 1450/100.000). (Tablica 3)

Tablica 3. Bolnički pobol osoba u dobi 65 i više godina po skupinama bolesti (MKB-10) i po spolu u KBC-a Split, 2017.

Skupina bolesti-stanja MKB-10			Muškarci 65+			Žene 65+		
			Broj	Udio %	Stopa/ 100.000	Broj	Udio %	Stopa/ 100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	215	2,49	597,09	253	3,12	504,23
II	Novotvorine	C00-D48	1957	22,71	5434,90	1341	16,52	2672,59
III	Bolesti krv i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	148	1,72	411,02	155	1,91	308,91
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	226	2,62	627,64	264	3,25	526,15
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	75	0,87	208,29	86	1,06	171,40
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	181	2,10	502,67	176	2,17	350,77
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	318	3,69	883,14	432	5,32	860,97
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	20	0,23	55,54	17	0,21	33,88
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	2010	23,32	5582,09	1725	21,25	3437,90

Skupina bolesti-stanja MKB-10			Muškarci 65+			Žene 65+		
			Broj	Udio %	Stopa/ 100.000	Broj	Udio %	Stopa/ 100.000
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	697	8,09	1935,68	446	5,49	888,87
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	1007	11,68	2796,60	760	9,36	1514,67
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	59	0,68	163,85	69	0,85	137,52
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	272	3,16	755,39	728	8,97	1450,89
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	407	4,72	1130,30	482	5,94	960,62
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	4	0,05	11,11	3	0,04	5,98
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin. I lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	313	3,63	869,25	162	2,00	322,86
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	567	6,58	1574,65	864	10,64	1721,94
XXI	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdrav. službom	Z00-Z99	143	1,66	397,13	156	1,92	310,91
		UKUPNO	8619	100,00	23936,35	8119	100,00	16181,04

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2017.

Između deset vodećih pojedinačnih uzroka hospitalizacija u dobi 65 i više godina u 2017. godini u Splitsko-dalmatinskoj županiji prednjače bolesti srca i krvnih žila.

Najčešće dijagnoze hospitalizacija starijih osoba su Cerebralni infarkt (I63, MKB-10) i Zločudna novotvorina debelog crijeva (C18, MKB-10). Na visokom trećem mjestu su hospitalizacije zbog Prijeloma bedrene kosti (S72, MKB-10). Prosječno dnevno iz tog razloga hospitalizirana je 1,4 osoba dobi 65 i više godina. Zatim slijedi Pneumonija (J18, MKB-10) i Insuficijencija srca (I50, MKB-10). (Tablica 4).

Tablica 4. Rang ljestvica vodećih dijagnoza - bolnički pobol osoba u dobi 65 i više godina u KBC-a Split, 2017. - ukupno

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
1	Cerebralni infarkt	I63	665	771,6	3,97
2	Zločudna novotvorina debelog crijeva	C18	653	757,7	3,90
3	Prijelom bedrene kosti (femura)	S72	505	586,0	3,02
4	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika	J18	449	521,0	2,68
5	Insuficijencija srca	I50	384	445,6	2,29
6	Senilna katarakta	H25	358	415,4	2,14
7	Zločudna novotvorina završnoga debelog crijeva (rektuma)	C20	336	389,9	2,01
8	Akutni infarkt miokarda	I21	326	378,3	1,95
9	Ostale sepsse	A41	314	364,3	1,88
10	Fibrilacija atrija i undulacija	I48	278	322,6	1,66
11	Respiracijska insuficijencija nesvrstana drugamo	J96	271	314,4	1,62
12	Angina pektoris	I20	258	299,4	1,54
13	Žučni kamenci (kolelitijaza)	K80	257	298,2	1,54
14	Zločudna novotvorina mokračnoga mjehura	C67	242	280,8	1,45
15	Preponska kila (ingvinalna hernija)	K40	232	269,2	1,39
16	Zločudna novotvorina rektosigmoidnog prijelaza	C19	227	263,4	1,36
17	Kardiomiopatija	I42	203	235,5	1,21
18	Kronična ishemična bolest srca	I25	199	230,9	1,19
19	Dijabetes melitus neovisan o inzulinu	E11	177	205,4	1,06
20	Ateroskleroza	I70	170	197,3	1,02
	Ukupno svih hospitalizacija	A00-T98	16.738	19421,23	100,00

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2017.

Kod pojedinačnih bolesti/stanja kao uzroka hospitalizacija muškaraca u dobi 65 i više godina na prvom mjestu je Zločudna novotvorina debelog crijeva (C18, MKB-10), zatim slijedi Cerebralni infarkt (I603, MKB-10) i Pneumonija (J18, MKB-10) (Tablica 5.).

Tablica 5. Rang ljestvica vodećih dijagnoza - bolnički pobol osoba u dobi 65 i više godina u KBC-a Split, 2017. – muškarci

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
1	Zločudna novotvorina debelog crijeva	C18	452	1255,3	5,24
2	Cerebralni infarkt	I63	304	844,3	3,53
3	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika	J18	277	769,3	3,21
4	Preponska kila (ingvinalna hernija)	K40	215	597,1	2,49
5	Zločudna novotvorina završnoga debelog crijeva (rektuma)	C20	200	555,4	2,32
6	Insuficijencija srca	I50	179	497,1	2,08
7	Zločudna novotvorina rektosigmoidnog prijelaza	C19	176	488,8	2,04
8	Zločudna novotvorina mokraćnoga mjeđura	C67	174	483,2	2,02
9	Fibrilacija atrija i undulacija	I48	164	455,5	1,90
10	Angina pektoris	I20	156	433,2	1,81
11	Akutni infarkt miokarda	I21	156	433,2	1,81
12	Ostale sepse	A41	148	411,0	1,72
13	Kronična ishemična bolest srca	I25	144	399,9	1,67
14	Respiracijska insuficijencija nesvrstana drugamo	J96	139	386,0	1,61
15	Žučni kamenci (kolelitijaza)	K80	137	380,5	1,59
16	Senilna katarakta	H25	133	369,4	1,54
17	Ateroskleroza	I70	123	341,6	1,43
18	Kardiomiopatija	I42	117	324,9	1,36
19	Prijelom bedrene kosti (femura)	S72	116	322,2	1,35
20	Zločudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća	C34	114	316,6	1,32
	Ukupno svih hospitalizacija muškaraca	A00-T98	8.619	23936,3	100,00

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2017.

Kod žena su na prvom mjestu hospitalizacije zbog Prijeloma bedrene kosti (S72, MKB-10). Prosječno svakog dana po jedna stanovnica Splitsko-dalmatinske županije dobi 65 i više godina bila je hospitalizirana zbog prijeloma bedrene kosti. Na visokom drugom mjestu su hospitalizacije zbog Cerebralnog infarkta (Tablica 6).

Tablica 6. Rang ljestvica vodećih dijagnoza - bolnički pobol osoba u dobi 65 i više godina u KBC-a Split, 2017. – žene

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000	Udio (%) od ukupno
1	Prijelom bedrene kosti (femura)	S72	389	775,3	4,79123
2	Cerebralni infarkt	I63	361	719,5	4,44636
3	Senilna katarakta	H25	225	448,4	2,771277
4	Insuficijencija srca	I50	205	408,6	2,524941
5	Zločudna novotvorina debelog crijeva	C18	201	400,6	2,475674
6	Pneumonija, nespecificiranog uzročnika	J18	172	342,8	2,118487
7	Akutni infarkt miokarda	I21	170	338,8	2,093854
8	Ostale sepse	A41	166	330,8	2,044587
9	Zločudna novotvorina dojke	C50	146	291,0	1,798251
10	Zločudna novotvorina završnoga debelog crijeva (rektuma)	C20	136	271,0	1,675083
11	Žučni kamenci (kolelitijaza)	J96	132	263,1	1,625816
12	Žučni kamenci (kolelitijaza)	K80	120	239,2	1,478015
13	Drugi specifični poremećaji zglobova	M24	116	231,2	1,428747
14	Fibrilacija atrija i undulacija	I48	114	227,2	1,404114
15	Angina pektoris	I20	102	203,3	1,256312
16	Gonartroza (Artroza koljena)	M17	98	195,3	1,207045
17	Koksartroza (artroza kuka)	M16	93	185,3	1,145461
18	Upala žučnjaka (kolecistitis)	K81	88	175,4	1,083877
19	Kardiomiopatija	I42	86	171,4	1,059244
20	Prijelom lumbalne kralježnice i zdjelice	S32	85	169,4	1,046927
	Ukupno svih hospitalizacija žena	A00-T98	8.119	16181,0	100,00

Izvor podataka: Bolesničko-statistički obrazac, 2017.

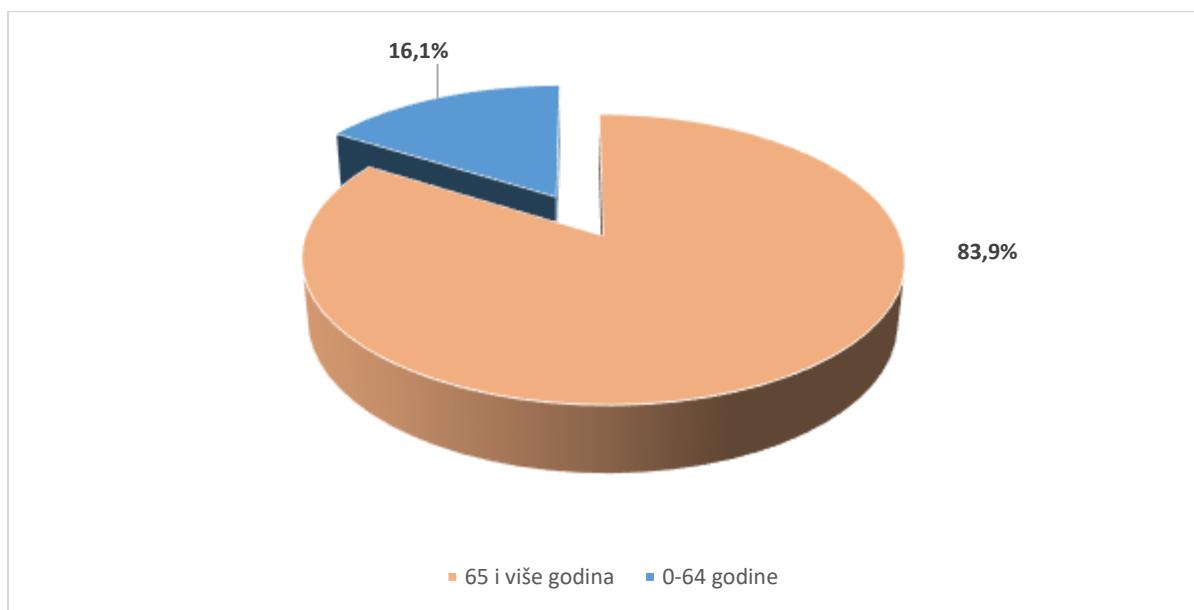
Smrtnost stanovništva starije dobi u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2017. godini

Dobna struktura ukupnog mortaliteta u Splitsko-dalmatinskoj županiji za 2017. godinu pokazuje da najviši udio od 83,9% ima dobnu skupinu starijih od 65 godina (4.383 od ukupno umrlih 5.227). Spolna struktura ukupnog mortaliteta pokazuje da su žene zastupljenije u ukupnom broju umrlih, a posebno u dobnoj skupini od 65 i više godina, dok muškarci umiru više u dobi od 0-64 godine.

Tablica 7. Ukupni mortalitet u Splitsko-dalmatinskoj županiji po dobi, 2017.

Dob	Ukupno	Muškarci	Žene
0-64 godine	844	569	275
65 i više godina	4383	1988	2395
Sve dobi	5227	2557	2670

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Slika 9. Umrli u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2017., prema dobnim skupinama

Analiza uzroka smrti osoba starijih od 65 godina u Županiji za 2017. godinu prema najučestalijim skupinama bolesti (tablica 4.) pokazuje da u ovoj dobnoj skupini starije osobe oba spola najviše umiru od Bolesti cirkulacijskog sustava (785 muškaraca, stopa 2180,1/100.00 i 1 214 žena sa stopom od 2419,5/100.00). Na drugom mjestu uzroka smrti kod oba spola su

Novotvorine (664 muškarca, stopa od 1844/100.000 i 439 žena sa stopom od 875/100.000), a zatim slijede kod muškaraca Bolesti dišnog sustava (119 umrlih), a kod žena Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (152 umrle). Na četvrtom mjestu uzroka smrti osoba starije dobi kod oba spola su Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (84 muškarca i 94 žene), dok su na petom mjestu kod muškaraca Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (82 umrla), a kod žena Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (90 umrlih). (Tablica 8., slika 10)

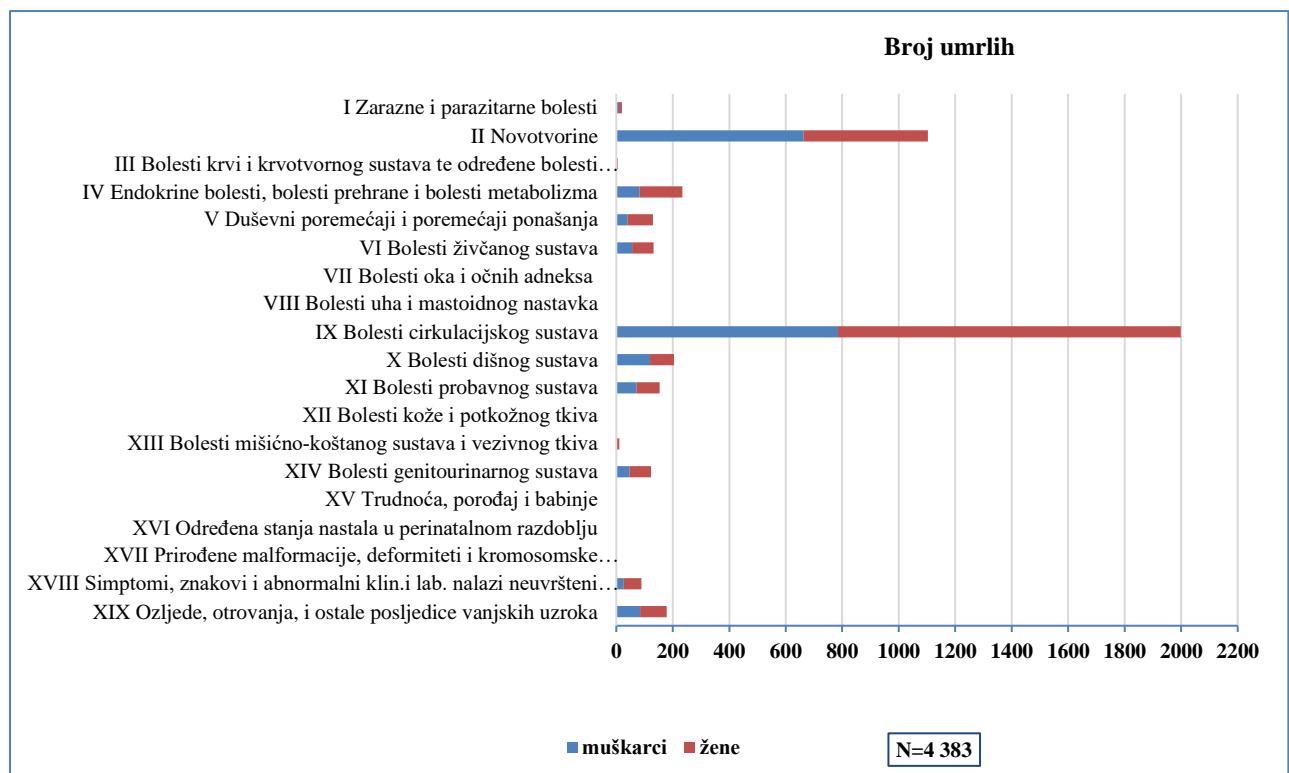
Tablica 8. Umrli u dobi 65 i više godina po MKB-10 skupinama bolesti i po spolu u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2017.

Skupina bolesti-stanja MKB-10			Muškarci			Žene		
			Broj	Udio %	Stopa/100.000	Broj	Udio %	Stopa/100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	9	0,5	25,0	11	0,5	21,9
II	Novotvorine	C00-D48	664	33,4	1844,0	439	18,3	875,0
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	2	0,1	5,6	3	0,1	6,0
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	82	4,1	227,7	152	6,3	302,9
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	40	2,0	111,1	90	3,8	179,4
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	56	2,8	155,5	76	3,2	151,5
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	785	39,5	2180,1	1214	50,7	2419,5
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	119	6,0	330,5	86	3,6	171,4
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	72	3,6	200,0	82	3,4	163,4
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	2	0,1	5,6	9	0,4	17,9
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	47	2,4	130,5	76	3,2	151,5
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0

Skupina bolesti-stanja MKB-10			Muškarci			Žene		
			Broj	Udio %	Stopa/100.000	Broj	Udio %	Stopa/100.000
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	26	1,3	72,2	63	2,6	125,6
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	84	4,2	233,3	94	3,9	187,3
Ukupno			1988	100,0	5521,1	2395	100,0	4773,3

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Stopa je izračunata prema procjeni broja stanovništva Državnog zavoda za statistiku na dan 30. 06. 2017.

Slika 10. Umrli u dobi 65 i više godina po MKB-10 skupinama bolesti i po spolu u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2017.

Usporedni prikaz deset vodećih pojedinačnih uzroka smrti po spolovima pokazuje da su kod oba spola vodeći uzroci smrti Ishemijske bolesti srca (I20-I25) i Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69). Od Ishemijske bolesti srca umrlo je 395 muškaraca i 526 žena, te od Cerebrovaskularne bolesti 205 muškaraca i 346 žena starije dobi. Treći uzrok smrti kod muškaraca je Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća (149 umrlih), a kod žena Dijabetes melitus (152 umrle). Kod oba spola je na četvrtom mjestu uzroka smrti Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa (123 umrla muškarca i 85 umrlih žena). Na petom mjestu uzroka smrti u muškaraca je Dijabetes melitus (82 umrla), a u žena Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća (56 umrle). Na šestom mjestu uzroka smrti kod muškaraca je Zločudna novotvorina prostate (80 umrlih), a potom slijede Konične bolesti donjeg dišnog sustava (70 umrlih), Bolesti jetre (39 umrlih), Pneumonija (37 umrlih) i Zločudna novotvorina želuca (36 umrlih). U žena je na šestom mjestu uzroka smrti Hipertenzivna bolest (53 umrle), a potom slijedi Zločudna novotvorina dojke (52 umrle), Konične bolesti donjeg dišnog sustava (42 umrle), Bubrežna insuficijencija (36 umrle) i Pneumonija (35 umrle). (Tablice 9, 10 i 11).

Tablica 9. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u Splitsko-dalmatinskoj županiji u dobi 65 i više godina, 2017. – ukupno

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Udio %	Stopa/ 100.000
1.	Ishemijske bolesti srca	I20-I25	921	21,01	1068,6
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	551	12,57	639,3
3.	Ostale srčane bolesti	I26-I51	373	8,51	432,8
4.	Dijabetes melitus	E10-E14	234	5,34	271,5
5.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, završnoga debelog crijeva, čmara i analnog kanala	C18-C21	208	4,75	241,3
6.	Zločudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća	C33-C34	205	4,68	237,9
7.	Konične bolesti donjega dišnog sustava	J40-J47	112	2,56	130,0
8.	Zločudna novotvorina prostate	C61	80	1,83	92,8
9.	Hipertenzivna bolest	I10-I14	73	1,67	84,7
10.	Pneumonija	J12-J18	72	1,64	83,5
	Ukupno prvih 10 uzroka smrti		2829	64,54	3282,5
	Ukupno umrli		4383		

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Napomena: Stopa je izračunata prema procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku sredinom 2017.

Tablica 10. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih muškaraca u Splitsko-dalmatinskoj županiji u dobi 65 i više godina, 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Udio %	Stopa/ 100.000
1.	Ishemische bolesti srca	I20-I25	395	19,87	1097,0
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	205	10,31	569,3
3.	Zločudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća	C33-C34	149	7,49	413,8
4.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, završnoga debelog crijeva, čmara i analnog kanala	C18-C21	123	6,19	341,6
5.	Dijabetes melitus	E10-E14	82	4,12	227,7
6.	Zločudna novotvorina prostate	C61	80	4,02	222,2
7.	Kronične bolesti donjega dišnog sustava	J40-J47	70	3,52	194,4
8.	Bolesti jetre	K70-K76	39	1,96	108,3
9.	Pneumonija	J18	37	1,86	102,8
10.	Zločudna novotvorina želuca	C16	36	1,81	100,0
Ukupno prvih 10 uzroka smrti			1216	61,17	3377,1
Ukupno umrli			1988		

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Napomena: Stopa je izračunata prema procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku sredinom 2017.

Slika 11. Deset vodećih uzroka smrti umrlih muškaraca u Splitsko-dalmatinskoj županiji u dobi 65 i više godina, 2017.

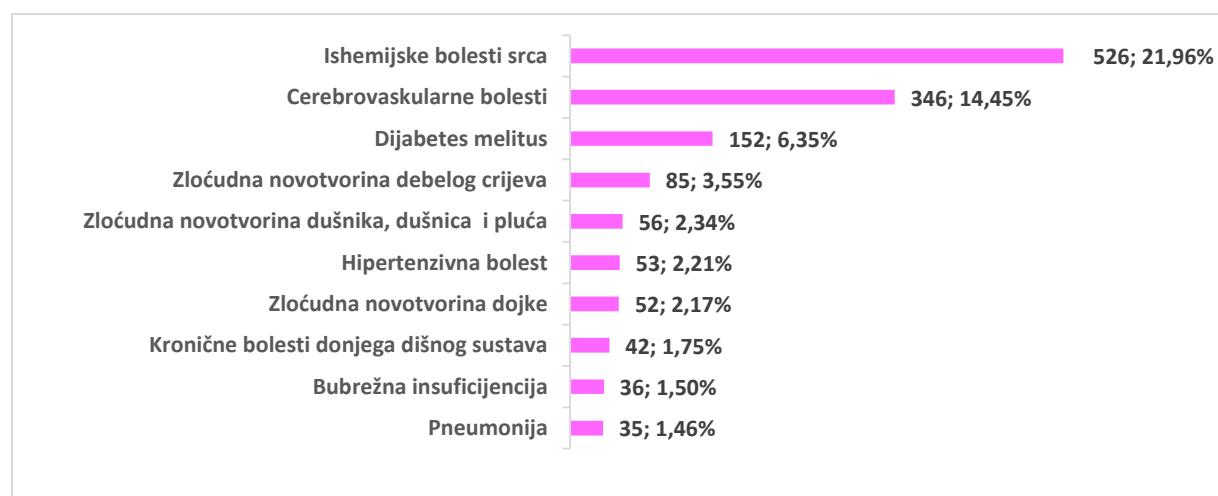
Tablica 11. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih žena u Splitsko-dalmatinskoj županiji u dobi 65 i više godina, 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Udio %	Stopa/ 100.000
1.	Ishemijske bolesti srca	I20-I25	526	21,96	1048,3
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	346	14,45	689,6
3.	Dijabetes melitus	E10-E14	152	6,35	302,9
4.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, završnoga debelog crijeva, čmara i analnog kanala	C18-C21	85	3,55	169,4
5.	Zločudna novotvorina dušnika (traheje), dušnice (bronha) i pluća	C33-C34	56	2,34	111,6
6.	Hipertenzivna bolest	I10-I14	53	2,21	105,6
7.	Zločudna novotvorina dojke	C50	52	2,17	103,6
8.	Kronične bolesti donjega dišnog sustava	J40-J47	42	1,75	83,7
9.	Bubrežna insuficijencija	N17-N19	36	1,50	71,75
10.	Pneumonija	J18	35	1,46	69,75
Ukupno prvih 10 uzroka smrti			1383	57,75	2756,3
Ukupno umrle			2395		

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku RH

Napomena: Stopa je izračunata prema procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku sredinom 2017.

Slika 12. Deset vodećih uzroka smrti umrlih žena u Splitsko-dalmatinskoj županiji u dobi 65 i više godina, 2017.

U 2017. zabilježeno je 172 nasilnih smrti (stopa od 199,57/100.000) u osoba 65 i više godina. Najveći broj nasilnih smrti uzrokovani su padovima (69 osoba; stopa 80,06/100.00) i drugim vanjskim uzrocima slučajnih ozljeda (67 osoba; stopa 77,74/100.000). Stopa nasilnih smrti kod muškaraca u dobi 65 i više godina iznosi 230,50/100.000), a 177,38/100.000 u žena.

Čak 40,12% svih vanjskih uzroka smrti u osoba u dobi 65 i više godina u 2017. godini posljedica su padova. Zbog padova je preminulo 30 muškaraca u dobi iznad 65 godina (stopa od 83,31/100.000, odnosno 90,91% umrlih od ukupno umrlih svih dobnih skupina od padova) i 39 žena u dobi iznad 65 godina (stopa od 77,73/100.000, odnosno 100% umrlih od ukupno umrlih svih dobnih skupina od padova) (Tablica 12).

Tablica 12. Vanjski uzroci smrti osoba u dobi 65 i više godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji, 2017.

Vanjski uzrok mortaliteta		65 i više godina		Ukupno sve dobi		Udio 65+ u ukupno umrlim
Šifra MKB-10		Broj	Stopa/ 100.000	Broj	Stopa/ 100.000	%
V01-V99	Nesreće pri prijevozu	Ukupno	10	11,60	35	7,78
		Muški	6	16,66	28	12,79
		Žene	4	7,97	7	3,03
W00-W19	Padovi	Ukupno	69	80,06	72	16,01
		Muški	30	83,31	33	15,08
		Žene	39	77,73	39	16,90
W20-X59	Drugi vanjski uzroci slučajnih ozljeda	Ukupno	67	77,74	89	19,79
		Muški	35	97,20	54	24,67
		Žene	32	63,78	35	15,17
X60-X84	Namjerno samoozljeđivanje	Ukupno	12	13,92	40	8,90
		Muški	8	22,22	27	12,34
		Žene	4	7,97	13	5,63
X85-Y89	Ostali vanjski uzroci smrti	Ukupno	14	16,24	24	5,34
		Muški	4	11,11	12	5,48
		Žene	10	19,93	12	5,20
V01-Y89	UKUPNO	Ukupno	172	199,57	260	57,83
		Muški	83	230,50	154	70,37
		Žene	89	177,38	106	45,94

Smrtnost po područjima Splitsko-dalmatinske županije

Županija se dijeli u tri geografske, povijesne, demografske i kulturološke podcjeline sa svojim specifičnostima: priobalje, Zagora i otoci.

Analiza uzroka smrti osoba starijih od 65 godina po područjima Županije za 2017. godinu prema najučestalijim skupinama bolesti pokazuje da u ovoj dobnoj skupini starije osobe oba spola najviše umiru od Bolesti cirkulacijskog sustava (priobalje 1196 umrlih, sa stopom 2351,3/100.000; Zagora 560 umrlih, sa stopom 3252,2/100.000; otoci 243 umrla, sa stopom 3298,5/100.000).

Na drugom mjestu uzroka smrti kod oba spola su Novotvorine (priobalje 765 umrlih, sa stopom 1503,9/100.000; Zagora 227 umrlih, sa stopom 1318,3/100.000; otoci 111 umrlih, sa stopom 1506,7/100.000), a zatim slijede kod muškaraca Bolesti dišnog sustava (priobalje 79 umrlih; Zagora 31 umrli; otoci 9 umrlih), a kod žena Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (priobalje 103 umrle, Zagora 40 umrlih), a na otocima Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja.

Na četvrtom mjestu uzroka smrti muškaraca starije dobi na priobalu su Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (61 umrli), u Zagori Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (21 umrli), a na otocima Bolesti genitourinarnog sustava (7 umrlih).

Na četvrtom mjestu uzroka smrti žena starije dobi na priobalu su također Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (65 umrlih), u Zagori Bolesti probavnog sustava (27 umrlih), a na otocima Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (9 umrlih žena).

Na petom mjestu kod muškaraca na priobalu su Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma (55 umrlih), u Zagori Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (17 umrlih) kao i na otocima (6 umrlih).

Kod starijih žena na petom mjestu uzroka smrti su na priobalu Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (60 umrlih), u Zagori Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (22 umrle) kao i na otocima (7 umrlih žena) (Tablice 13, 14 i 15).

Tablica 13. Umrli u dobi 65 i više godina po MKB-10 skupinama bolesti i po spolu na priobalu Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	4	18,88	8	26,95
II	Novotvorine	C00-D48	445	2100,64	320	1078,13
III	Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	2	9,44	2	6,74

Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	55	259,63	103	347,02
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	24	113,29	61	205,52
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	46	217,15	60	202,15
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,00	0	0,00
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	497	2346,11	699	2355,04
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	79	372,92	57	192,04
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	44	207,70	48	161,72
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,00	0	0,00
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	1	4,72	5	16,85
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	35	165,22	58	195,41
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,00	0	0,00
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,00	0	0,00
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	0	0,00	0	0,00
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	23	108,57	52	175,20
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	61	287,95	65	219,00
Ukupno			1316	6212,24	1538	5181,77

Tablica 14. Umrli u dobi 65 i više godina po MKB-10 skupinama bolesti i po spolu u Zagori Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	2	30,60	2	18,72
II	Novotvorine	C00-D48	145	2218,48	82	767,57

Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
III	Bolesti krv i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	0	0,00	1	9,36
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	21	321,30	40	374,43
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	11	168,30	18	168,49
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	8	122,40	12	112,33
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,00	0	0,00
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	174	2662,18	386	3613,22
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	31	474,30	22	205,93
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	21	321,30	27	252,74
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,00	0	0,00
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	0	0,00	3	28,08
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	5	76,50	15	140,41
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,00	0	0,00
XVI	Odredena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,00	0	0,00
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	0	0,00	0	0,00
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	2	30,60	8	74,89
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	17	260,10	22	205,93
Ukupno			437	6686,05	638	5972,11

Tablica 15. Umrli u dobi 65 i više godina po MKB-10 skupinama bolesti i po spolu na otocima Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
I	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	3	88,05	1	25,25
II	Novotvorine	C00-D48	74	2172,00	37	934,34
III	Bolesti krv i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	0	0,00	0	0,00
IV	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	6	176,11	9	227,27

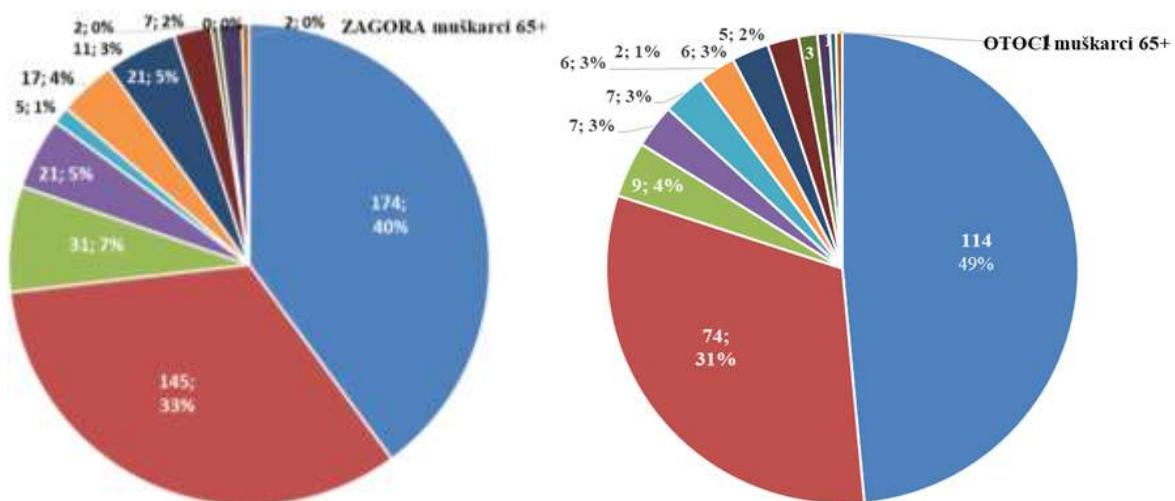
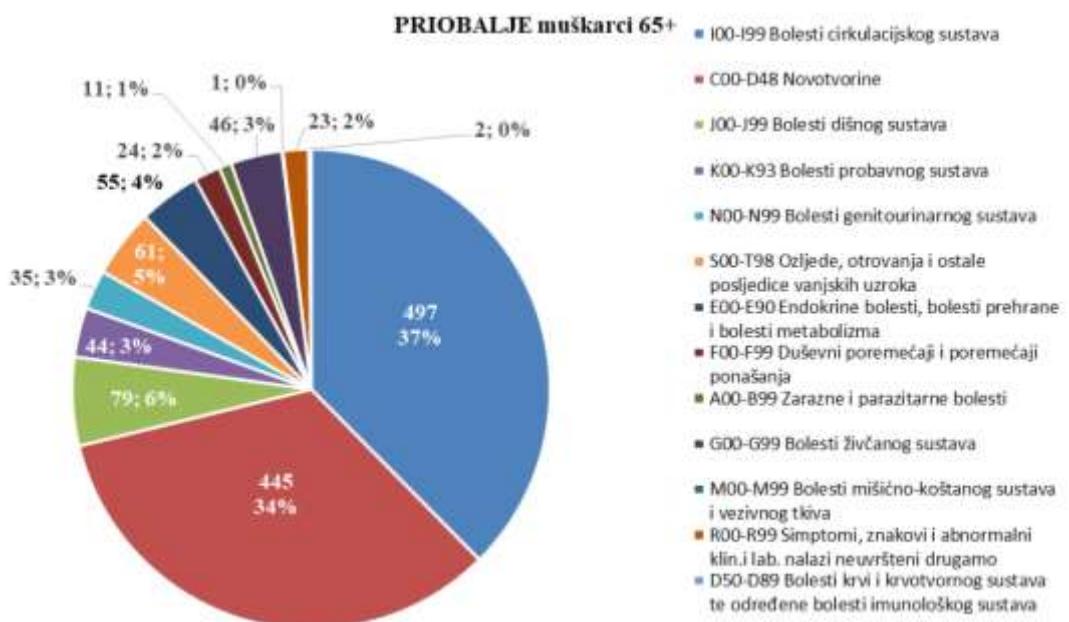
Skupina bolesti stanja MKB-10			Muškarci		Žene	
			Broj	Stopa/100.000	Broj	Stopa/100.000
V	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F00-F99	5	146,76	11	277,78
VI	Bolesti živčanog sustava	G00-G99	2	58,70	4	101,01
VII	Bolesti oka i očnih adneksa	H00-H59	0	0,00	0	0,00
VIII	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	H60-H95	0	0,00	0	0,00
IX	Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	114	3346,05	129	3257,58
X	Bolesti dišnog sustava	J00-J99	9	264,16	7	176,77
XI	Bolesti probavnog sustava	K00-K93	7	205,46	7	176,77
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	0	0,00	0	0,00
XIII	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	1	29,35	1	25,25
XIV	Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	7	205,46	3	75,76
XV	Trudnoća, porodaj i babinje	O00-O99	0	0,00	0	0,00
XVI	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	0	0,00	0	0,00
XVII	Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	Q00-Q99	0	0,00	0	0,00
XVIII	Simptomi, znakovi i abnormalni klin.i lab. nalazi neuvršteni drugamo	R00-R99	1	29,35	3	75,76
XIX	Ozljede, otrovanja, i ostale posljedice vanjskih uzroka	S00-T98	6	176,11	7	176,77
Ukupno			235	6897,56	219	5530,30

Struktura i udjeli smrtnosti u 2017. godini na priobalju kod oba spola odgovaraju onima za čitavu Splitsko-dalmatinsku županiju.

Između područja SDŽ najveću stopu svih smrti muškaraca dobi 65 i više godina u 2017. godini imali su muškarci na otocima 6897,6/100.000.

Usporedbe struktura uzroka smrti po skupinama bolesti muškaraca dobi 65 i više godina po područjima Županije u 2017. godini pokazuju da među vodećim uzrocima smrti nema bitnih razlika između priobalja (Bolesti cirkulacijskog sustava 37%, Novotvorine 34%) i Zagore (Bolesti cirkulacijskog sustava 40%, Novotvorine 33%), dok je na otocima veći udio umrlih zbog bolesti sustava za cirkulaciju (49% umrlih), a manji udio umrlih zbog novotvorina (31% umrlih).

Na trećem mjestu su Bolesti dišnog sustava i na priobalju (6% umrlih) i u Zagori (7% umrlih) i na otocima (4%). Smrti zbog Ozljeda, otrovanja, i ostalih posljedica vanjskih uzroka su na četvrtom mjestu na priobalju (5% umrlih), a u Zagori (5%) i na otocima (3% umrlih) na petom mjestu (Slika 13).

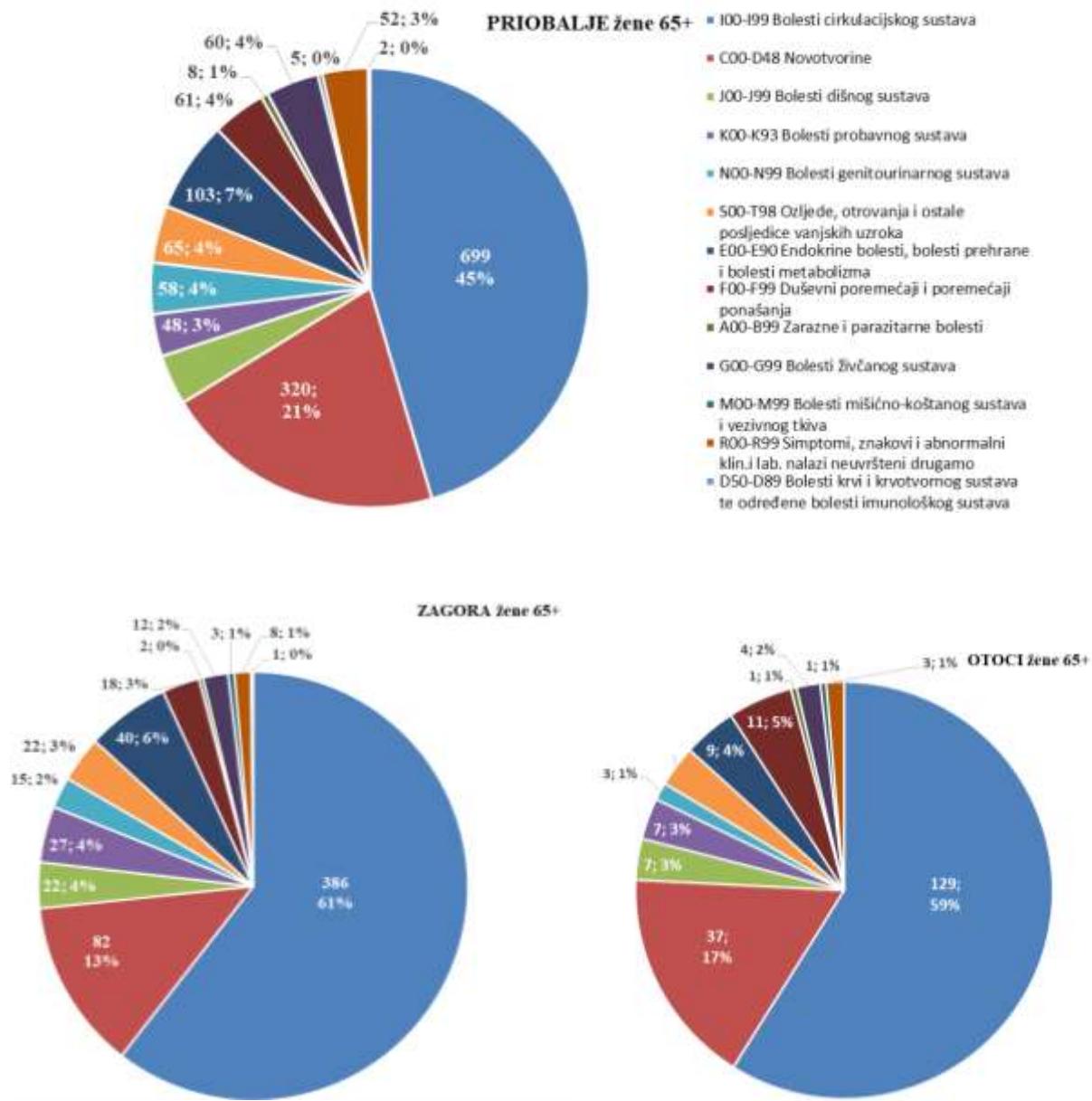

Slika 13. Strukture uzroka smrti muškaraca dobi 65 i više godina po područjima SDŽ u 2017. godini

Između područja SDŽ najveću stopu svih smrti žena dobi 65 i više godina u 2017. godini imale su žene Zagore 5972,1/100.000.

Usporedbe struktura umrlih žena dobi 65 i više godina po područjima Županije u 2017. godini pokazuju da je vodeći uzrok smrti skupina Bolesti cirkulacijskog sustava i da nema bitnih razlika između Zagore (61% umrlih) i otoka (59% umrlih žena), a najmanji udio umrlih žena je u priobalju (45%). Na drugom mjestu su Novotvorine s najvećim udjelom umrlih žena u priobalju (21%), a najmanjim u Zagori (13%). Na otocima je smrtnost starijih žena od Novotvorina 17%. Na trećem mjestu su Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma i na

priobalju (7% umrlih) i u Zagori (6%), a na otocima su to Duševni poremećaji (5%). Smrti žena zbog Ozljeda, otrovanja, i ostalih posljedica vanjskih uzroka su kao i kod muškaraca na četvrtom mjestu na priobalju (4% umrlih), a u Zagori (4%) i na otocima (3% umrlih) na petom mjestu (Slika 14).

Slika 14. Strukture uzroka smrti žena dobi 65 i više godina po područjima SDŽ u 2017. godini

Smrtnost od pojedinačnih uzroka smrti po područjima priobalja, otoka i Zagore Splitsko-dalmatinske županije

Pojedinačni uzroci smrti muškaraca po područjima Splitsko-dalmatinske županije

Kod muškarca dobi 65 i više godina od pojedinačnih uzroka smrti u 2017. godini na svim područjima SDŽ na prvom mjestu su smrti od Ishemijске bolesti srca (I20-I25, MKB-10). Najveća stopa smrtnosti je na otocima 1849,1/100.000, zatim na priobalju 1232,1/100.000, a najmanja u Zagori 1086,3/100.000. Na drugom mjestu po svim područjima su smrti od Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69, MKB-10) s najvećom učestalošću u Zagori (826,2/100.000), a najmanjom u priobalju (590,1/100.000). Na trećem mjestu po svim područjima SDŽ su smrti zbog Zločudne novotvorina dušnica i pluća (C34, MKB-10), a potom slijede smrti od Zločudne novotvorine debelog crijeva, rektuma i anusa (C18-C21, MKB-10). Zločudna novotvorina prostate (C61, MKB-10) je na visokom petom mjestu pojedinačnih uzroka smrti u Zagori i na otocima, a na priobalju zauzima sedmo mjesto. Smrti od Šećerne bolesti (E10-E14, MKB-10) su na petom mjestu na priobalju, na šestom na otocima, a na sedmom u Zagori (Tablice 16, 17 i 18).

Tablica 16. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih muškaraca u dobi 65 i više godina na priobalju Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000
1.	Ishemijске bolesti srca	I20-I25	260	1232,1
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	125	590,1
3.	Zločudna novotvorina dušnica i pluća	C33-C34	98	462,6
4.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	80	377,6
5.	Dijabetes melitus	E10-E14	55	259,6
6.	Insuficijencija srca	I50	43	203,0
7.	Zločudna novotvorina prostate	C61	43	203,0
8.	Kronična opstruktivna bolest pluća	J44	42	198,3
9.	Parkinsonova bolest	G20	25	118,0
10.	Zločudna novotvorina želuca	C16	24	113,3
	Ukupno prvih 10 uzroka smrti		796	3757,6
	Ukupno umrli		1316	

Tablica 17. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih muškaraca u dobi 65 i više godina u Zagori Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000
1.	Ishemijске bolesti srca	I20-I25	71	1086,3
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	54	826,2
3.	Zločudna novotvorina dušnica i pluća	C33-C34	32	489,6
4.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	27	413,1
5.	Zločudna novotvorina prostate	C61	26	397,8
6.	Insuficijencija srca	I50	25	382,5
7.	Dijabetes melitus	E10-E14	21	321,3
8.	Kronična opstruktivna bolest pluća	J44	20	306,0
9.	Zločudna novotvorina želuca	C16	10	153,0
10.	Pneumonija	J18	10	153,0
	Ukupno prvih 10 uzroka smrti		296	4528,8
	Ukupno umrli		437	

Tablica 18. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih muškaraca u dobi 65 i više godina na otocima Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000
1.	Ishemijске bolesti srca	I20-I25	63	1849,1
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	26	763,1
3.	Zločudna novotvorina dušnica i pluća	C33-C34	19	557,7
4.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	16	469,6
5.	Zločudna novotvorina prostate	C61	11	322,9
5.	Insuficijencija srca	I50	11	322,9
6.	Kronična opstruktivna bolest pluća	J44	6	176,1
6.	Dijabetes melitus	E10-14	6	176,1
7.	Zločudna novotvorina mokraćnog mjehura	C67	5	146,8

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000
8.	Zločudna novotvorina gušterače	C25	4	117,4
8.	Multipli mijelom i zločudne plazmocitne tvorevine	C90	4	117,4
8.	Demencija	F03	4	117,4
8.	Kronično bubrežno zatajenje	N18	4	117,4
9.	Pneumonija	J18	3	88,1
9.	Ateroskleroza	I70	3	88,1
9.	Vaskularni poremećaji crijeva	K55	3	88,1
9.	Ostale sepse	A41	3	88,1
9.	Hipertenzivne bolesti	I10-I11	3	88,1
9.	Prijelom bedrene kosti	S72	3	88,1
10.	Zločudna novotvorina želuca	C16	2	58,7
10.	Arest srca	I46	2	58,7
10.	Ostale i nespecifirane vrste non-Hodgkinova limfoma	C85	2	58,7
10.	Ostale i nespecificirane ozljede glave	S09	2	58,7
10.	Mijelodisplastični sindromi	D46	2	58,7
10.	Nespecificirano bubrežno zatajenje	N19	2	58,7
10.	Zločudna novotvorina jetre	C22	2	58,7
10.	Komplikacije i nedovoljno definirani opisi srčane bolesti	I51	2	58,7
	Ukupno prvih 10 uzroka smrti		213	6251,8
	Ukupno umrli		235	

Pojedinačni uzroci smrti žena po područjima Splitsko-dalmatinske županije

Kod žena dobi 65 i više godina od pojedinačnih uzroka smrti na sva tri područja na prvom mjestu su, kao i kod muškaraca, smrti od Ishemijske bolesti srca (I20-I25, MKB-10). Također je najveća stopa smrtnosti na otocima 1489,9/100.000, a u Zagori (1160,7/100.000) i na priobalju (1155,6/100.000) gotovo podjednaka. Na drugom mjestu su, kao i kod muškaraca, smrti od Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69, MKB-10) s najvećom učestalošću u Zagori (1113,9/100.000), a najmanjom u priobalju (643,5/100.000). Na trećem mjestu su u Zagori i na otocima smrti od Insuficijencije srca (I50), dok su u priobalju na petom mjestu. Smrti od Šećerne bolesti (E10-E14, MKB-10) su na trećem mjestu na priobalju, a na četvrtom u Zagori i na otocima. Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa (C18-C21, MKB-10) na

području priobalja zauzima četvrto mjesto, dok je u Zagori i na otocima na petom mjestu. Zločudna novotvorina dojke (C50) je na otocima na visokom šestom mjestu, u Zagori na sedmom, a u priobalju na osmom mjestu. Smrti žena od Senilnosti (R54) i Demencije (F03) značajno su zastupljene među prvih deset uzroka smrti na sva tri područja Županije (Tablice 19, 20 i 21).

Tablica 19. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih žena u dobi 65 i više godina na priobalju Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000
1.	Ishemijske bolesti srca	I20-I25	343	1155,6
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	191	643,5
3.	Dijabetes melitus	E10-E14	103	347,0
4.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	64	215,6
5.	Insuficijencija srca	I50	61	205,5
6.	Senilnost	R54	49	165,1
7.	Zločudna novotvorina dušnica i pluća	C34	46	155,0
8.	Demencija	F03	32	107,8
8.	Zločudna novotvorina dojke	C50	32	107,8
9.	Prijelom bedrene kosti	S72	28	94,3
10.	Kronična opstruktivna bolest pluća	J44	27	91,0
	Ukupno prvih 10 uzroka smrti		976	3288,3
	Ukupno umrle		1538	

Tablica 20. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih žena u dobi 65 i više godina u Zagori Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000
1.	Ishemijske bolesti srca	I20-I25	124	1160,7
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	119	1113,9
3.	Insuficijencija srca	I50	75	702,0
4.	Dijabetes melitus	E10-E14	40	374,4
5.	Hipertenzivne bolesti	I10-I11	20	187,2

6.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	14	131,0
7.	Prijelom bedrene kosti	S72	13	121,7
7.	Zločudna novotvorina dojke	C50	13	121,7
8.	Pneumonija	J18	11	103,0
8.	Komplikacije i nedovoljno definirani opisi srčane bolesti	I51	11	103,0
8.	Demencija	F03	11	103,0
9.	Fibrilacija atrija i undulacija	I48	10	93,6
10.	Nereumatske bolesti aortne valvule	I35	9	84,2
	Ukupno prvih 10 uzroka smrti		470	4399,5
	Ukupno umrle		638	

Tablica 21. Rang ljestvica 10 vodećih uzroka smrti u umrlih žena u dobi 65 i više godina na otocima Splitsko-dalmatinske županije u 2017.

Rang	Dijagnoza	Šifra MKB-10	Ukupno	Stopa/100.000
1.	Ishemijske bolesti srca	I20-I25	59	1489,9
2.	Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	36	909,1
3.	Insuficijencija srca	I50	15	378,8
4.	Dijabetes melitus	E10-E14	9	227,3
5.	Hipertenzivne bolesti	I10-I11	8	202,0
6.	Zločudna novotvorina dojke	C50	7	176,8
6.	Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	7	176,8
7.	Zločudna novotvorina dušnica i pluća	C34	6	151,5
7.	Demencija	F03	6	151,5
7.	Ateroskleroza	I70	6	151,5
8.	Prijelom bedrene kosti	S72	5	126,3
9.	Zločudna novotvorina gušteraće	C25	4	101,0
10.	Kronična opstruktivna bolest pluća	J44	3	75,8
10.	Pneumonija	J18	3	75,8
10.	Parkinsonova bolest	G20	3	75,8
	Ukupno prvih 10 uzroka smrti		177	4469,7
	Ukupno umrle		219	

Zaključak

Iz prethodne analize pobola i smrtnosti stanovništva dobne skupine 65 i više godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji očito je da kronične nezarazne bolesti najviše pridonose teretu bolesti starijih. Prošli smo kroz "epidemiološku tranziciju" iz vremena u kojima su najveći teret za stanovništvo bile zarazne bolesti, u vrijeme u kojem su to postale kronične nezarazne bolesti. Njihov nastanak je uglavnom povezan s djelovanjem zajedničkih rizičnih čimbenika nezdravog načina života, što daje mogućnost da utječemo na nekoliko bolesti putem pojedinačnih intervencija na čimbenike rizika. Imajući u vidu porast udjela starog stanovništva u ukupnoj populaciji, koji i nadalje kontinuirano raste, možemo očekivati daljnje sve veće opterećenje kroničnim nezaraznim bolestima ako se ne poduzmu sveobuhvatne mjere prevencije.

Pitanje prevencije osobito je aktualno kod mlađeg stanovništva, međutim za sprečavanje bolesti i prekidanje s nezdravim životnim navikama nikada nije prekasno. Ulaganje u prevenciju i kontrolu kroničnih nezaraznih bolesti smanjuje broj preranih smrti, te sprječava pobol i invaliditet, istovremeno unaprjeđujući kvalitetu života.